



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 667/2024
06.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА и ББ, обојица из ... чији је пуномоћник Војислав Недић, адвокат из ..., против тужених 1. ВВ из ..., чији је пуномоћник Татјана Хаци Лазарев, адвокат из ... и 2. „Инвестекспорт група“ доо у стечају, Београд, чији је пуномоћник Гордана Радошевић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 117/23 од 08.02.2024. године у седници већа одржаној 06.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр.117/23 од 08.02.2024. године у делу одлуке у односу на друготуженог „Инвестекспорт група“ доо у стечају Београд.

ДЕЛИМИЧНО СЕ усваја ревизија тужилаца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр.117/23 у односу на првотуженог ВВ из Београда, па се **УКИДАЈУ** пресуда Привредног апелационог суда Пж бр.117/23 од 08.02.2024. године у делу у коме је потврђена одлука првостепеног суда о одбијању тужбеног захтева и захтева за трошкове у односу на првотуженог и пресуда Привредног суда у Београду П бр.2108/20 од 11.10.2022. године у ставовима 6. и 7. изреке и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

У преосталом делу, у односу на првотуженог, ревизија тужилаца се **ОДБИЈА** као неоснована.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр.2108/2020 од 11.10.2022. године, дозвољено је објективно преиначење тужбе, па је ставом другим изреке, одбијен тужбени захтев тужилаца да се утврди да су сувласници са по 350/1034 идеалних делова на непокретностима – објекту број ... породично стамбена зграда површине 1034 м², на адреси ... бр. ..., постојећа на кп бр. .../... КО ..., уписана у ЛН ... КО ... објекта број ... – базена постојећег на кп .../... КО ..., уписан у ЛН ... КО ..., површине 52 м², кат. парцели бр. ... КО ..., површине 583 м², уписаној у ЛН ... КО ..., кат. парцели

.../... површине 21 м2, уписаној у ЛН ... КО ..., на кат. парцели бр. .../... КО ..., површине 567 м2, уписаној у ЛН ... КО ..., што би тужени ВВ из ... и „Инвестескпорт група“ доо Београд у стечају били дужни признати и трпети да тужиоци на основу пресуде упишу своје право у надлежном катастру непокретности. Ставом три изреке, одбијен је захтев истих тужилаца против истих тужених за предају истих објеката, а ставом четири изреке, одбијен је захтев да се раскине купопродајни уговор оверен пред Другим општинским судом у Београду под бројем Ов .../... од 19.01.1996. године. Ставом пет изреке, тужба је одбачена у делу захтева за обавезивање друготуженог да тужиоцима на име неоснованог обогаћења плати 265.360 евра са домицилном каматом односно са законском затезном каматом за периоде како су опредељени, све у динарској противвредности. Ставом шест изреке, захтев за обавезивање првотуженог да тужиоцима на име неоснованог обогаћења плати исте износе је одбијен, а ставом седам изреке, тужиоци су обавезани да солидарно туженом накнаде трошкове у износу од 418.500,00 динара. Ставом осам изреке, тужиоци су обавезани да друготуженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од 387.050,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр.117/23 од 08.02.2024. године одбијена је жалба тужилаца и потврђена првостепена пресуда.

Благовременом ревизијом тужиоци побијају правноснажну пресуду донету у другом степену, због битних повреда поступка и погрешне примене материјалног права, па предлажу да се ревизија усвоји, пресуда преиначи и усвоји жалба тужилаца, односно усвоје тужбени захтеви тужиоца или да се пресуде укину и предмет врати на поновно одлучивање. Трошкове траже и опредељују.

У одговору на ревизију првотужени оспорава тачност жалбених навода и основаност жалбених разлога, па предлаже да се ревизија одбије као неоснована. Трошкове тражи и опредељује.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку Врховни суд је одлучио као у изреци пресуде.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом тужилаца указује на битну повреду учињену у другостепеном поступку погрешном оценом изведених доказа, посебно уговора, јер је другостепени суд одлуку засновао на чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда.

Према утврђеном чињеничном стању, предузеће Invest export group из Београда, (ранији назив друготуженог), као продавац и ГГ из ..., правни претходник тужилаца, као купац су закључили уговор 24.10.1995. године оверен пред Другим општинским судом под бројем Ов .../... од 19.01.1996. године. Уговором је предвиђено да продавац продаје купцу кућу у улици, па је број прецртан и руком написан број ..., површине 750 м2, у изградњи у виђеном стању на кат. парцели број ..., уписаној у ЗКУЛ ... КО ... по цени од 519.000 ДЕМ. Уговором је констатовано да је цена исплаћена и да продавац може променити одлуку тако што ће вратити износ од 165.000 ДЕМ без камате најкасније до 06.02.1996. године, а износ од 354.000 ДЕМ без камате најкасније до 10.03.1996. године. Према уговору, уговорачи су сагласни да купац може да изврши пренос права својине после 10.03.1996. године уколико продавац до наведеног рока не промени одлуку и не врати новац купцу. Уговор је у својству законског заступника друготуженог потписао и оверио првотужени. Над друготуженим је решењем Привредног суда у Београду Ст 2654/10 од 13.09.2010. године отворен поступак стечаја. Непокретност у ул. ... бр. ..., као ни број ... , није ушла у стечајну

масу. Тужиоци нису поднели пријаву потраживања у поступку стечаја. Парцеле старог премера ..., ... и ... постале су парцеле .../..., .../... и .../..., формирана је парцела .../..., а на парцели .../... право својине на породичној стамбеној згради са правом коришћења земљишта је било уписано у корист ДД и ЂЂ са правом државне својине на земљишту у корист Републике Србије. На парцелама .../... и .../... искључиви власник је постао ЕЕ, па су ДД, ЕЕ и ЂЂ дали сагласност ВВ да се упише као искључиви власник кат. парцеле .../... и .../..., који је стекао право својине на кући у ул. ... бр. ..., уписане у ЗКУЛ ... на кат. парцели .../... и .../... а сада .../... и .../... са правом коришћења означених парцела од уписаних сувласника. На парцели се налазила стара кућа површине 143 м². Према решењу о озакоњењу од 10.09.2019. године, извршено је учртавање и упис објекта број ..., на кат. парцели .../... чији се део налази на кат. парцели .../..., као и изградња објекта бр. ... базена који се налази на кат. парцели .../... .

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца за утврђење права својине у идеалним деловима зато што у време закључења уговора од 24.10.1995 године, односно у време овере уговора од 19.01.1996. године, тужени нису били ни корисници ни власници парцеле ... односно ..., као ни парцела .../... и .../... односно парцела .../... и .../... . Нису били ни власници објекта у изградњи уместо ког је сада на терену изграђен нови објект, с обзиром да је у време закључења уговора корисник парцеле била ДД. На основу тога првостепени суд закључује да друготужени није могао располагати парцелом коју сам није имао нити је такво право могао пренети на правног претходника тужилаца. Такође образлаже да тужиоци траже утврђење права сусвојине на другом објекту, а не на оном који је био предмет означеног уговора, те да не постоји идентитет између тужбеног захтева и предмета купопродајног уговора. Првостепени суд налази да међу правним претходницима није ни закључен уговор о купопродаји, већ да се ради о симулованом уговору који прикрива уговор о зајму са факултативним овлашћењем друготуженог да уместо враћања новчаних средстава, пронађе локацију и изгради објекте за потребе правног претходника тужиоца. Сматра да тужиоци нису овлашћени да траже раскид уговора о купопродаји, да се не ради о уговору о купопродаји, већ о уговору зајму, као и да се судском одлуком уговор може раскинути само када се ради о раскиду због промењених околности.

У делу захтева за обавезивање друготуженог првостепени суд одбацује тужбу зато што тужиоци нису доказали да су поднели пријаву потраживања у стечајном поступку над друготуженим, да им је потраживање у том поступку оспорено и да су упућени на парницу. У односу на првотуженог захтев за враћање стеченог без основа одбија зато што тужиоци нису доказали да постоје услови за обавезивање првотуженог по основу пробоја правне личности, јер нису доказали да је првотужени примљеним новчаним средствима по основу уговора у својству законског заступника друготуженог располагао за свој рачун, као да правно лице не постоји, односно није доказано да их је користио за подмирење сопствених потреба.

Другостепени суд у свему прихвата разлоге првостепеног суда и одбија жалбу тужилаца.

Правилном применом материјалног права нижестепени судови одбијају захтев тужиоца за утврђење сусвојине на објекту који није био предмет купопродајног уговора закљученог између њиховог правног претходника и претходника друготуженог. Правилно закључују да је за стицање својине, односно за стицање сусвојине неопходан пуноважан правни основ, а да уговор о купопродаји према својој

садржини не представља основ за стицање својине на непокретности како је означена у тужбеном захтеву тужилаца, како у односу на породичну стамбену зграду, тако у односу на објекат базен, односно на означене кат. парацеле.

Врховни суд прихвата закључак нижестепених судова да се ради о симулованом уговору, да он прикрива уговор о зајму са факултативним овлашћењем. Такође да се уговор не раскида судском одлуком (са изузетком раскида због промењених околности), тим пре што тужиоци траже раскид уговора о купопродаји који по својој садржини нема такву природу. Из самог уговора произлази да исти није био управљен на пренос права својине на објекту који је означен, са друготуженог на правног претходника тужилаца, нити има доказа да је тужени имао права које би могао пренети на правног претходника тужилаца.

Правилна је одлука о одбачају тужбе са захтевом на обавезивање друготуженог у стечају на исплату новчаног износа. Над друготуженим је отворен поступак стечаја, па су стечајни повериоци били дужни да сходно члану 111. Закона о стечају у законском року поднесу пријаву свог потраживања, а уколико им је пријављено потраживање оспорено, да поднесу тужбу у року који је законом прописан. Тужиоци на прописани начин нису поступили.

Међутим, Врховни суд налази да се за сада не може прихватити закључак нижестепених судова да тужиоци нису доказали да постоје услови за примену института пробоја правне личности, односно да не постоје докази да је првотужени као законски заступник друготуженог средства које је примио од правног претходника тужιοца користио за сопствене потребе. То је супротно образложењу да је првотужени изјавио да је новцем примљеним од оца тужилаца изградио објекат за правног претходника тужилаца. Супротно је и образложењу пресуда Вишег суда у Београду и Апелационог суда у Београду по тужби првотуженог из којег произлази да је изјавио да су поједини објекти уписани у јавне књиге на њега, финансирани делимично средствима привредног друштва, а делимично његовим средствима, те да је начин пословања био да се средства преносе из једне у другу имовину, односно из имовине правног лица у имовину првотуженог. Следи да нису расправљене све чињенице у вези са одговорношћу првотуженог за враћање новчаног износа који је неспорно примљен по уговору закљученом између претходника тужилаца и претходника друготуженог 1995. године у коме је констатовано да је новчани износ од 519.000 ДЕМ плаћен, те да ли је уместо враћања, обавеза извршена евентуално изградњом другог објекта за потребе правног претходника тужилаца и од кога.

Из наведених разлога на основу члана 414. и 416. ЗПП, одлучено је као у изреци.

У поновном поступку првостепени суд ће у односу на туженог првог реда расправити чињенице од значаја за примену института пробоја правне личности па ће поновно одлучити о захтеву за обавезивање првотуженог на враћање новчаног износа исплаћеног по уговору о купопродаји који су закључили претходник друготуженог и правни претходник тужилаца.

**Председник већа – судија
Татјана Миљун, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић